

Socialdepartementet, Enheten för hälsa och civilsamhälle

103 33 Stockholm

Att: Laura Brandell Tham

Via e-post: s.remissvar@regeringskansliet.se; s.hc.delning@regeringskansliet.se

Stockholm
2024-08-30

Ert dnr
S2024/00726

Vårt dnr
2024/068

Remissvar angående utredningen En trygg uppväxt utan nikotin, alkohol och lustgas (SOU 2024:23)

Näringslivets Regelnämnd (nedan NNR) har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Utredningen föreslår bland annat en ny lag om lustgas och införandet av bestämmelser om rök-, tobaks- och nikotinfri skoltid. Det föreslås också bestämmelser om minsta antal portioner i förpackningar med tobaksfria nikotinprodukter och högsta tillåtna nikotinhalt i tobakssnus och nikotinsnus. Vidare föreslås förbud mot langning av tobaks- och nikotinprodukter och ett förvaringsförbud för tobaks- och nikotinprodukter. Det föreslås ändringar av mat-kravet vid alkoholserving att det ska införas av krav på tillstånd för servering av alkoholdrycker på svenska fartyg i trafik mellan Sverige och utlandet. Krav på informationstexter om alkoholens skadeverkningar föreslås utvidgas och det införs ett främjandeförbud i alkohollagen. Folkhälsomyndighetens rätt att ta ut tillsynsavgifter föreslås utvidgas, och det föreslås

NNRs synpunkter

NNR begränsar sig till att lämna synpunkter på två delar av utredningens förslag; mat-kravet och marknadsföring av alkohol.

När det gäller **mat-kravet** uppfattar NNR att utredningen föreslår mindre lättnader av detta. Konsekvenser av dessa mindre lättnader beskrivs i konsekvensutredningen. NNR efterlyser dock, för största möjliga transparens, en konsekvensbeskrivning av alternativet att mat-kravet helt tas bort eller kraftigt reduceras. NNR uppfattar att fakta som stöder behovet av ett upprätthållet mat-krav, både det nuvarande och det föreslagna, huvudsakligen saknas. Däremot uppfattar NNR att det finns ett antal negativa dokumenterade konsekvenser av det nuvarande

mat-kravet, exempelvis att vissa råvaror som används till sällan beställda rätter behöver kasseras med jämna mellanrum, vilket inte kan betraktas som miljömässigt hållbart. NNR anser att om det negativa effekterna är påvisbara och substantiella och eventuella "positiva effekter" är svåra att påvisa och i allmänhet tveksamma, då ska kravet avskaffas.

När det gäller **marknadsföring av alkohol** noterar NNR att det föreslås bli straffbart för enskilda att länka till Systembolagets online-butik. Skälet som uppges är att sådant länkande skulle kunna öka/främja försäljningen av alkohol. I konsekvensavsnittet (10.4.3) beskrivs konsekvenserna av detta förslag kortfattat på åtta rader. NNR uppfattar dock att det i förslaget finns gränsdragningsproblem (exempelvis när det gäller uttrycket "i kommersiellt syfte främja försäljningen av alkoholdrycker") som skulle behöva konsekvensutredas och beskrivas närmare. NNR frågar sig var gränsen går för "kommersiellt syfte". Även uttrycket "främjande" uppfattar NNR som relativt vagt och med potential att få icke avsedda konsekvenser, exempelvis att vissa enskilda skulle välja att begränsa sin yttrandefrihet p.g.a. risken för att det skulle betraktas som främjande och därmed vara straffbart (maximalt fängelse i två år). Såväl direkta som indirekta konsekvenser av förslaget i denna del behöver konsekvensutredas och beskrivas närmare.

Slutsats

NNR finner att underlaget i vissa delar behöver kompletteras för att ge ett fullgott beslutsunderlag.

August Liljeqvist
Näringslivets Regelnämnd